

Danıştay 9. Daire E.2023/3463 K.2025/5017 (24.11.2025)

Temyiz incelemesi kararı. Kaynak: Ulusal Yargı Ağı içtihat yayını (mevzuat.adalet.gov.tr). Metin bilgilendirme amacıyla yeniden dizilmiştir.

T.C.

D A N I Ş T A Y

DOKUZUNCU DAİRE

Esas No : 2023/3463

Karar No : 2025/5017

Karar Tarihi : 24/11/2025

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ... Şeker Fabrikası A.Ş. — VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Defterdarlığı-... — VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı tarafından 2020/Kasım dönemine ilişkin olarak verilen katma değer vergisi beyannamesine konulan "kapalı kasa kamyonet niteliğindeki araçların, Maliye Bakanlığı'nca binek oto olarak değerlendirilmek suretiyle katma değer vergisi indirim hakkının kısıtlanamayacağı" yolundaki ihtirazi kayıt dikkate alınmaksızın 727.398,21-TL tutarındaki katma değer vergisi indirimi kabul edilmeyerek devreden katma değer vergisi tutarının azaltılmasına ilişkin işlemin iptali istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:... K:... sayılı kararıyla; uyuşmazlık konusu araçların mevzuatta tanımlanan 87.03 G.T.İ.P. kapsamında "binek otomobili ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar" vasfında olduğu, özel tüketim vergisi beyannamesinde de araçların 87.03 G.T.İ.P.'nde beyan edildiği, bu nedenle uyuşmazlık konusu araçlara ilişkin katma değer vergisinin 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30/b maddesi uyarınca indirilemeyeceği sonucuna varıldığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu Vergi Mahkemesi Kararının hukuka ve usule uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Şirketin ilgili mevzuata göre kendisine tahsis edilen kotalar çerçevesinde şeker pancarından kristal şeker ürettiği, bu üretimi kendi ekim sahası içindeki (Kayseri, Yozgat, Tokat, Nevşehir, Amasya, Sivas'ı kapsayan) il, ilçe ve köylerdeki yaklaşık on bin çiftçi ile yaptığı sözleşmeli üretim kapsamında temin ettiği şeker pancarını Kayseri, Boğazlıyan ve Turhal Şeker fabrikalarında işleyerek gerçekleştirdiği, bu nedenle mamüllerin üretim ve satışında yük ve insan taşımacılığı önemli bir yer tuttuğundan, ihtiyaç duyulan 33 adet panelvan/kamyonet türündeki araç satın alınarak şirketin aktifine kaydedildiği, bu araçlara ilişkin katma değer vergisi indirilmesinde yasal bir engel olmamasına karşın indirimin reddedildiği, her ne kadar Mahkemece söz konusu araçlarının Özel Tüketim Vergilerinin 87.03 G.T.İ.P. kapsamında "binek otomobili ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıt" olarak beyan edilmesi olup, bu gerekçeyle söz konusu araçlara ilişkin katma değer vergisinin 3065 sayılı Kanunun 30. maddesinin (b)

bendi uyarınca indirilemeyeceği sonucuna varılmışsa da dava konusu araçlar için aynı G.T.I.P. kapsamında kapalı kasa kamyonet vasfındaki araçlar için belirlenen %15 oranında özel tüketim vergisi ödendiği, Özel Tüketim Vergisi mevzuatı, Karayolları Trafik Mevzuatı ve Motorlu Taşıtlar Vergisi mevzuatı açısından binek oto olarak değerlendirilmeyip kapalı kasa kamyonet olarak değerlendirilen araçların Mahkemece hatalı ve eksik inceleme ile binek oto olarak değerlendirilerek davanın reddedilmesinin mevzuatta ve hakkaniyete aykırı olduğu iddiasıyla kararın bozulması istenilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Yasal dayanaktan yoksun olan temyiz isteminin reddi gerektiği yolundadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ: Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY: Davacı tarafından 2020/Kasım dönemine ilişkin olarak verilen katma değer vergisi beyannamesine konulan "kapalı kasa kamyonet niteliğindeki araçların, Maliye Bakanlığı'nca binek oto olarak değerlendirilmek suretiyle katma değer vergisi indirim hakkının kısıtlanamayacağı" yolundaki ihtirazi kayıt dikkate alınmaksızın 727.398,21-TL tutarındaki katma değer vergisi indirimi kabul edilmeyerek devreden katma değer vergisi tutarının azaltılmasına ilişkin işlemin iptali istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat" başlıklı 3. maddesinin (A) fıkrasında; Bu Kanun'da kullanılan "Vergi Kanunu" tabirinin, işbu Kanun ile bu Kanun hükümlerine tabi vergi, resim ve harç kanunlarını ifade ettiği, vergi kanunlarının lafzı ve ruhu ile hüküm ifade edeceği, lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümlerinin, konuluşundaki maksat, hükümlerin kanun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı göz önünde tutularak uygulanacağı hükmü getirilmiş, (B) fıkrasında da; Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olduğu, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin, yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği, iktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfetinin, bunu iddia eden tarafa ait olduğu düzenlenmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 28. maddesinde katma değer vergisi oranının vergiye tabi her bir işlem için % 10 olduğu, Bakanlar Kurulunun bu oranı, dört katına kadar artırmaya % 1'e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası ve inşaatın yapıldığı arsanın veya konutun vergi değeri ve bulunduğu yeri esas alarak konut teslimleri için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un "İndirilemeyecek katma değer vergisi" başlıklı 30. maddesinin (b) bendinde; faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerin alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisinin indirilemeyeceği ifade edilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirket tarafından 30/11/2020 tarihinde 33 adet ... marka, ... model araç satın alındığı, 2020/Kasım dönemine ilişkin katma değer vergisi beyannamesinde "Maliye Bakanlığı'nca sirküler ve tebliğ yoluyla yük ve yolcu taşımak üzere imal edilmiş kapalı kasa kamyonet/panelvan türü araçların binek oto olarak değerlendirilerek indirim hakkının kısıtlanmayacağı" ihtirazi kaydına yer verilerek satın alınan araçlara ilişkin katma değer vergisinin indirim konusu yapılacağının belirtildiği, ancak davalı idarece söz konusu ihtirazi kayıt dikkate alınmaksızın 727.398,21-TL tutarındaki katma değer vergisi indirimi kabul edilmeyerek, devreden katma değer vergisi tutarının 13.164.170,23-TL iken 12.436.772,02-TL'ye azaltılmasına ilişkin işleminin iptalinin istenildiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar Mahkemece uyuşmazlık konusu araçların 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda tanımlanan 87.03 G.T.İ.P. kapsamında "binek otomobili ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar" vasfında olduğu, nitekim özel tüketim vergisi beyannamesinde de araçların 87.03 G.T.İ.P.'nde beyan edildiği, bu nedenle söz konusu araçlara ilişkin katma değer vergisinin 3065 sayılı Kanunun 30. maddesinin (b) bendi uyarınca indirilemeyeceği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmişse de; davacı şirketin dosyaya sunmuş olduğu ... marka araçların ruhsatlarında; kullanım amacının "yük nakli-ticari" olduğu, aracın cinsinin "kamyonet (BB Van)" olduğu ve aracın sınıfının "N1" yani "yük taşımada kullanılan ve azami ağırlığı 3.5 tonu aşmayan motorlu araç (Kamyonet)" olduğunun tescil edildiği, davacının da özel tüketim vergisini bu kapsamda ödediği gözönüne alındığında iktisadi icaplar gereğince ticari işletmeye kayıtlı anılan özelliklerdeki uyuşmazlık konusu araçların ticari nitelikte olduğunun kabulü gerekmektedir. Kaldı ki dosyada idarece söz konusu araçların ticari maksat dışında kullanıldığına ilişkin yapılmış bir tespitin bulunmadığı da anlaşıldığından bu hususlar dikkate alınmayarak, sırf G.T.İ.P. tanımlamasından hareketle, davacı şirketin aktifinde kayıtlı söz konusu araçların binek oto olduğunun ve indirime tabi olmadığına kabulüne olanak bulunmadığından aksi yöndeki temyize konu kararda hukuka uyarlık bulunmamıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

Davacının temyiz isteminin kabulüne,

... Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:... K:... sayılı kararının BOZULMASINA,

Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın ... Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesine gönderilmesine, 24/11/2025 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Kaynak: <https://mevzuat.adalet.gov.tr/ictihat/1220396900>